

Buurten in de regio

Nijmegen Willemskwartier

Verslag

LSA

Vrijdag 10 juni 2011

MFA voor een betere wijk

Hoe komt een multifunctionele accommodatie (MFA) tot stand en wat is de rol van bewoners en gebruikers in dit proces? Dat zijn vragen die vandaag centraal staan op de regionale praktijkdag in Willemskwartier Nijmegen. De dag vindt plaats in het net in gebruik genomen Voorzieningshart 't Hert dat tevens dient als voorbeeld voor het thema van deze dag. Het is tien jaar geleden dat het proces om meerdere organisaties onder één dak te krijgen in Willemskwartier begon. Bij de totstandkoming van Voorzieningshart 't Hert zijn bewoners nauw betrokken geweest. Vandaag vertellen de verschillende betrokken partijen over de totstandkoming van de MFA en is er voor de deelnemers veel ruimte om ervaringen uit te wisselen rondom dit thema.

Dagvoorzitter Ingrid de Moel opent de dag en geeft het woord aan Gerrie Looman, voorzitter van de Wijkraad Willemskwartier en tevens een van de beheerders van 't Hert. Gerrie vertelt over de wijk Willemskwartier dat het een echte volksbuurt is, mensen staan er voor elkaar klaar. Door nieuwbouw in de wijk is de buurt minder volksbuurt geworden en dat vinden de bewoners jammer. Om het buurtgevoel te behouden zijn er bewonersgroepen ontstaan. De Wijkraad Willemskwartier is vanaf begin af aan betrokken geweest bij de realisatie van 't Hert. Er wordt goed naar de bewoners geluisterd, maar dat komt ook omdat zij goed voor zichzelf op kunnen komen en van zich laten horen. Gerrie is van mening dat de bouw van 't Hert een verrijking voor de wijk is, maar mensen moeten nog wel de weg naar de MFA zien te vinden.

Ferry Blum, lid van de Wijkraad Willemskwartier en bewonersorganisatie stichting Opweg vertelt wat meer over het proces van de totstandkoming van de MFA. Het gebouw is een idee van bewoners geweest. Op 15 december 2001 heeft de eerste bijeenkomst van een klankbordgroep plaatsgevonden. Deze klankbordgroep is ontstaan op initiatief van de gemeente waarin o.a. een groep bewoners, opbouwwerk, gemeenteambtenaren, wijkagenten en de school plaats hebben genomen. Er is veel gebrainstormd over de functie en plaats van de MFA en hoe deze de verschillende 'eilandjes' in de wijk met elkaar zou kunnen verbinden. Na 4 jaar vergaderen lag er eindelijk een plan, nog 2 jaar later stemde de gemeente hiermee in en in 2009 is de bouw van 't Hert eindelijk gestart. Er hebben in die periode veel voorbereidende overleggen over het gebruik van 't Hert plaatsgevonden. Deze overleggen zijn er nog steeds maar richten zich nu meer op de dagelijkse gang van zaken.

Vervolgens komt Wethouder Tankir van de Gemeente Nijmegen aan het woord. Als wijkwethouder is hij ontzettend trots op de wijk en het pas geopende Voorzieningshart. "Deze voorziening moet het gevoel tot stand brengen dat de mensen in de wijk zeggen: dit is ons gebouw." Wijken veranderen en de dynamiek moet naar het positieve worden gestuurd. Bewonersparticipatie is hierin belangrijk. Het thema participatie houdt ook de gemeente bezig; mensen zijn mondiger, weten meer en halen overal informatie vandaan. Voor gemeenteambtenaren is het soms moeilijk om hiermee om te gaan. "Het is niet erg als we botsen, als we met z'n allen maar één doel voor ogen hebben en dat is het welzijn van de bewoners."

Van wie is het gebouw?

Dat samenwerking een belangrijk sleutelwoord is blijkt uit het verhaal van Jan Bannink, Wijkmanager bij de gemeente Nijmegen: "Veel van mijn collega's denken dat een voorzieningshart een gebouw is. U misschien ook wel. Maar een voorzieningshart is geen gebouw, het is een samengaan, samenwerking, samenwonen van organisaties die het hart vormen van een wijk. En die samenwerking kan ook zonder gebouw, maar dit gebouw kan niet zonder die samenwerking, want dan zou het een verzamelgebouw zijn en geen voorzieningshart." Tevens wijst hij op een misverstand dat heerst, namelijk dat het voorzieningshart van de gemeente is. "Dat is niet zo en dat moet ook niet zo. Dit is 't Hert van het Willemskwartier en van niemand anders."

Ook in het verhaal van Jan Bannink komt de lange geschiedenis van de totstandkoming van 't Hert aan bod. Zo moesten er enkele cruciale beslissingen genomen worden, waaronder de locatiekeuze. Het gebouw staat echt midden in de wijk, op de plek waar vroeger 27 woningen stonden. Dit was een pijnlijke beslissing, maar omdat de wijk moest veranderen zijn bewoners daar toch gezamenlijk voor gaan staan. Het programma van eisen werd redelijk snel opgesteld, maar daarna moest geld gevonden worden. Dat politieke proces heeft zich redelijk aan het zicht van bewoners onttrokken, bij alle overige beslissingen zijn bewoners altijd nauw betrokken geweest. Ze hebben vanaf begin af aan mee kunnen praten, denken en beslissen, bijvoorbeeld in het gebruikersoverleg waarin alle partijen mee kunnen beslissen over hoe het gebouw eruit moest komen te zien.

Een van die gebruikers is de school die in Voorzieningshart 't Hert gevestigd is. Ad Korsmit, directeur van basisschool Het Kleurrijk, ziet de school als een belangrijk component binnen het voorzieningshart. Het samengaan van twee locaties in 't Hert paste goed bij de ambitie om een 'openwijkschool' te worden, waarin wordt samengewerkt met bijvoorbeeld de peuterspeelzaal en Tandem, de welzijnsorganisatie. De school staat nu midden in de wijk waardoor er een brug geslagen kan worden tussen (de bewoners van) de wijk en de school. "De wijk moet ook een leerplek zijn voor de kinderen in de wijk." Helaas gaat nog wel de helft van de kinderen uit het Willemskwartier buiten de wijk naar school en vormt de school nu geen afspiegeling van de wijk. Er worden verschillende initiatieven genomen om dit te veranderen, waaronder informatieavonden voor nieuwe bewoners.

Na de rondleiding door 't Hert en de wijk Willemskwartier wisselen de deelnemers in gesprekstafels ervaringen uit rond de realisatie van multifunctionele accommodaties waar veel wijken mee te maken hebben. Onder leiding van een gespreksleider en een ervaringsdeskundige kunnen bewoners ervaringen uitwisselen en elkaar vragen stellen over de verschillende onderwerpen.

Levendige gesprekstafels

Per onderwerp wordt een korte terugkoppeling gegeven. In het gesprek over visie versus exploitatie ontstonden heftige en emotionele discussies. Bewoners voelen zich buitengesloten en niet gehoord. Er is begrip dat het gebouw ook voor een deel geld moet opleveren om de hoge exploitatiekosten te kunnen dekken, maar het draait ook om goede communicatie. Er zijn goede afspraken gemaakt om weer bij elkaar te komen. Voor klein geld wordt veel waarde weggegooid.

Wat betreft pedagogisch klimaat werd geconcludeerd dat er in 't Hert een positieve sfeer hangt. Een goed pedagogisch klimaat vraagt ook een toeziend oog van iedereen die gebruik maakt van of werkt in het gebouw. De sleutel hiervoor is contact en wijkbewoners spelen hierin een belangrijke rol. Er moet een gevoel komen dat het gebouw van iedereen is, waarbij er goed gastheerschap is.

Een mogelijke oplossing hiervoor wordt aangedragen vanuit de gesprekstafel over dagelijks beheer. Er zijn te weinig professionele beheersuren, er is teveel te doen en het gebouw is te groot. Een uitkomst zou zijn om vrijwilligers mee te laten draaien. Daarnaast blijft het belangrijk om als bewoners in verschillende overleggen betrokken te blijven. De gesprekstafel over samenwerking heeft een toepasselijke puntsgewijze samenvatting gemaakt. Ze hebben gefocust op voorwaarden voor een goede samenwerking:

1. Openheid, geen dubbele agenda's
2. Werken vanuit gezamenlijk belang, ook kleinschalig
3. Durven loslaten, verantwoordelijk aan bewoners ook in de uitvoering
4. Kijk naar de kansen

Wat neem je mee?

Allereerst wordt deze vraag beantwoord door de betrokkenen uit het Willemskwartier. Men is tot het besef gekomen dat het nog niet te laat is om iets te doen aan de rol van bewoners in 't Hert. De wijkraad wil met de wijkmanager, betrokken bewoners en voormalige vrijwilligers uit de wijkhuizen om tafel om, zoals ze het zelf zeggen, 'de zaak te resetten in het nieuwe gebouw'. Dat ze vandaag gehoord hebben van de deelnemers dat het ook anders kan geeft hen goede hoop en scherpt hen. Regelgeving komt van bovenaf maar er moet ruimte komen voor redelijke verzoeken van onderop. Dat staat nu op de agenda.

Door andere deelnemers wordt opgemerkt dat het belangrijk is om over nieuwe regels in een nieuw gebouw vooraf duidelijkheid te hebben en 'geen oude schoenen weg te gooien voor je nieuwe hebt'. Deelnemers uit Arnhem herkennen dezelfde problemen en hebben veel geleerd van de adviezen van alle deelnemers. De verscheidenheid aan bewoners en organisaties hebben vandaag een vruchtbare samenwerking opgeleverd.

Ingrid de Moel besluit de bijeenkomst met de opmerking dat er nog veel te doen is. Het gaat dan ook over een nieuw onderwerp dat lastiger is gebleken dan gedacht. Toch zit de toekomst in bewonersbeheer van maatschappelijk vastgoed. Ze roept iedereen op om van elkaar te leren. Een goede manier is de website www.bouwstenenvoorsociaal.nl. Hierop staan goede voorbeelden vooral ook heel concreet. Ze roept iedereen op om bijvoorbeeld huisregels, jaarrekeningen, beleidsplannen aan te leveren. Deze dag heeft opgeleverd dat we elkaar samen sterker voelen, maar dat er nog veel te doen is voor een omslag.

Meer info:

Website over de ontwikkelingen in wijk Willemskwartier met links naar organisaties en voorzieningen in 't Hert. www.willemskwartiernijmegen.nl

Wijkraad Willemskwartier
www.wijkraadwillemskwartier.nl
wijkraadwillemskwartier@gmail.com

Voorzieningshart 't Hert
Thijmstraat 40
6531 CS Nijmegen
hethert@nijmegen.nl

Stichting Opweg
Thijmstraat 157 A
6531 CR Nijmegen
opwegnijmegen@gmail.com

LSA

🏠 Oudkerkhof 13b
3512 GH Utrecht

📞 030 23 175 11

🌐 www.lsabewoners.nl

✉ info@lsabewoners.nl

